

RAPORT

privind consultarea publică pentru crearea cadrului partenerial cu societatea civilă și identificarea unor soluții de revigorare a Văii Jiului

Pentru a susține diversificarea economică și tranziția tehnologică a regiunilor carbonifere, Comisia Europeană a lansat în data de 11 decembrie 2017 **”Platforma pentru regiunile carbonifere în tranziție”**, una dintre principalele măsuri ale pachetului **”Energie curată pentru toți europenii”**.

Platforma facilitează restructurarea și diversificarea economică a regiunilor carbonifere prin dialog și dezvoltarea de proiecte și strategii pe termen lung, în scopul lansării procesului de tranziție și ca răspuns la dificultățile sociale și de mediu. Ea este concepută pentru a stimula tranziția către energia curată, acordând mai multă atenție echității sociale, transformărilor structurale, noilor competențe și finanțării economiei reale.

România a aderat la această platformă în februarie 2018 și, în acest fel, Valea Jiului este prima zonă din România care beneficiază de sprijinul acestei inițiative, prin proiecte care vizează diversificarea economică, îmbunătățirea calității aerului și a tehnologiilor care vor contribui la decarbonizarea economiei, educație, rezolvarea problemelor sociale, etc.

Ministerul Fondurilor Europene și-a asumat rolul de coordonator al **Inițiativei privind Valea Jiului** și în acest sens a fost aprobat, în ședința de Guvern din 4 octombrie 2018, **Memorandumul pentru ”Aprobarea Planului de măsuri pentru implementarea Inițiativei privind regiunile carbonifere în tranziție pentru Valea Jiului”**.

Una dintre măsurile propuse în cadrul Memorandumului a fost **„Realizarea unei consultări publice pentru crearea cadrului partenerial cu societatea civilă și identificarea unor soluții de revigorare a Văii Jiului”**. Prin urmare, în perioada 13 noiembrie - 3 decembrie 2018 s-a realizat o consultare publică on-line, pe site-ul Ministerului Fondurilor Europene, prin care s-a solicitat completarea unui formular de propuneri de soluții de revigorare a Văii Jiului.

În vederea diseminării cât mai largi a acestei consultări publice a fost susținută o campanie de informare a celor interesați, prin transmiterea de scrisori și e-mailuri către: membrii Comitetului de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat, primăriilor orașelor din Valea Jiului,

Asociația Comunelor din Romania, Asociația Orașelor din Romania, Consiliul National al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din Romania, Coaliția pentru Dezvoltarea României, Instituțiile Financiare Internaționale, firme de consultanță (BIG4), ONG-uri, etc.

Ca urmare a amplului proces de consultare am primit 492 de răspunsuri de la actorii interesați și peste 510 de formulare de propuneri completate.

Cea mai mare parte a formularelor completate (peste 80%) au atenționat asupra necesității de **prezervare a mediului natural** (renaturare) și **utilizarea avantajelor legate de poziționarea geografică** pentru susținerea **eco-turismului** bazat pe posibilitatea desfășurării de activități sportive de tip rafting și alpinism montan.

Restul de 20% au furnizat propuneri concrete de posibile proiecte în diverse domenii: turism, regenerare urbană, infrastructură, noi tehnologii, dezvoltare economică, social, educație.

Prezentăm în continuare o sinteză a propunerilor, grupate pe domenii de activitate:

Turism:

- ✓ **Înființarea unui birou de promovare turistică a Văii Jiului**
- ✓ **Activități eco-turistice: rafting, ecoturism și turism de aventură, alpinism sau drumețiile și ciclismul montan**
- ✓ **Infrastructură turistică:**
  - construirea unei piste de biciclete din zona Domeniului Schiabil Șureanu
  - dezvoltarea domeniului schiabil Valea Jiului
  - reabilitare/construire pensiuni însoțite de măsuri de politică fiscală
  - construirea unui complex turistic-agrement, sport și aventură
  - complex turistic muzeal, agrement, sport și aventură
  - construirea de noi locuri de cazare, tot în apropierea pârtiilor de ski
- ✓ **Inițiative culturale care pot deveni atracții turistice**
  - tabere de sculptură, școli de sculptură și multe alte activități educaționale
  - muzeu în aer liber după modelul Muzeului Marelui Război din Dolomiți
  - refacerea casei memoriale a marelui sculptor Brâncuși și întreprinderea de acțiuni de repatriere a osemintelor acestuia

- ✓ Proiect integrat de dezvoltare ski-work-road
- ✓ Oferirea unui serviciu ski-bus.
- ✓ Platformă digitală de inventariere și cartare a resurselor
- ✓ Finanțare start-up pentru turism
- ✓ Includerea traseelor din munții Retezat și Parâng, într-un circuit Internațional - Eco Trail.
- ✓ Complex turistic muzeal, agrement, sport și aventură "Poarta de intrare în Parcul Național Retezat"

Reconversia clădirilor și a zonelor care nu mai sunt folosite de industria minieră:

- ✓ Conversia siturilor miniere închise în noi centre economice, sociale și culturale
- ✓ Protecția, conversia și deschiderea către utilizare a clădirilor și a ansamblurilor cu valoare arhitecturală, socio-culturală sau infrastructurală
- ✓ Inventarierea obiectivelor socio-culturale cu valoare istorică sau arhitecturală și deschiderea unei axe de finanțare dedicate restaurării și eventualei conversii a acestora, cu condiția utilizării lor ca destinație publică, prin turism-cazare, activități socio-culturale sau agrement

Infrastructură

- ✓ Recondiționarea căilor ferate, linia Livezeni - Lupeni și linia îngustă EM Lonea - EM Petrița
- ✓ Finalizarea drumului Câmpu lui Neag - Herculane, reabilitarea drumului Vâlcea - Voineasa - Petrița - Petroșani și a drumului DN66A
- ✓ Dezvoltarea transportului public din Valea Jiului, în special către domeniul schiabil
- ✓ Înființarea unui nod intermodal în zona Gara Petroșani - Piața Victoriei, pentru interschimbul eficient între circulația feroviară, autobuze regionale, autobuze internaționale, autobuze județene, microbuze locale, microbuze spre zona turistică Parâng și stația de taxi

Dezvoltare economică

- ✓ Crearea unui centru științific
- ✓ Dezvoltarea economiei locale cu rădăcini tradiționale, mici meșteșugari, produse locale

- ✓ Dezvoltarea industriei ușoare: fabrici de îmbuteliere apă plată, fabrici de lapte și derivate, fabrici de tricotaje/covoare cu materie primă autohtonă, fabrici de bere, procesarea fructelor de pădure
- ✓ Dezvoltarea/Adaptarea învățământului tehnic și profesional
- ✓ Dezvoltarea unui hub de IT
- ✓ Înființarea de parcuri industriale /incubatoare de afaceri
- ✓ Finanțări start-up, finanțare pentru mediul privat
- ✓ Realizarea de investiții în resursele zonei (cărbuni și minerale - cuarț)
- ✓ Parcuri industriale
- ✓ Focus pe silvicultură și creșterea animalelor

Noi Tehnologii

- ✓ Dezvoltarea tehnologiilor care permit recuperarea energiei zăcămintelor de cărbune în situri (adică direct în subteran, prin gazeificare)
- ✓ Tehnologii regenerabile
- ✓ Proiecte de eficiență energetică
- ✓ Mineritul și metalurgia metalelor rare și disperse, fără de care tehnologiile IT&C nu sunt posibile

Social

- ✓ Dezvoltarea unui sistem sustenabil de protecție socială a persoanelor vulnerabile din Valea Jiului prin servicii sociale integrate și reactivarea comunitară a capitalului uman existent
- ✓ Înființarea unui hub al ONGurilor locale care activează în Valea Jiului, în vederea încurajării implicării civice și facilitării colaborării între actorii locali implicați în dezvoltarea comunităților locale și a regiunii
- ✓ Regenerarea urbană a cartierelor de blocuri inclusiv reabilitarea termică a blocurilor
- ✓ Înființarea unor centre comunitare medico-sociale în fostele colonii muncitorești (cartiere-dormitor mono-funcționale, cu locuințe individuale sau colective) pentru gestionarea problemelor socio-economice ale locuitorilor
- ✓ Programe de monitorizare socială -Monitor social angajat la fiecare primărie
- ✓ Construire de cămine de bătrâni și centre sociale pentru tineret

Educație

- ✓ Adaptarea învățământului tehnic și profesional care să contribuie la economia verde, sustenabilă, de exemplu, elevii de la profilurile

electricieni și instalatori să învețe cum se montează panourile solare și fotovoltaice

- ✓ Universitatea din Petroșani ar trebui să participe la dezvoltarea unei specializări în economia turismului și în administrarea politicilor publice pentru zonele mono-industriale care se adaptează la economia viitorului

Concluzii:

- ❖ Consultarea publică a identificat o paletă largă de posibile acțiuni pentru revigorarea Văii Jiului. **Rezultatele consultării vor fi supuse analizei Grupului de lucru tehnic și Comitetului Director înființate conform Memorandumului menționat în vederea prioritizării și identificării de soluții de finanțare.**
- ❖ Consultarea publică va fi urmată și de consultări în plan local, la care vor fi invitați să participe inclusiv reprezentanți ai societății civile din zona de referință, în concordanță cu necesitățile de cunoaștere care vor sta la baza elaborării documentelor strategice de implementare a inițiativei.